

Универзитет „Унион“
Београд
Број: А 088-01/23
Датум: 07.03.2023. године

Општи принципи: Чланови Сената, приликом доношења овог Кодекса руковођени су пре свега снажним уверењем о изузетном значају морала у наставнонаучном, научно-истраживачком и уметничком раду, у циљу очувања достојанства професије и унапређивања знања и стваралаштва, моралних вредности, правде, одговорности и слободе науке и уметности. Све ово у уверењу да је знање највећа моћ, а да се моћ може злоупотребити, уважавајући пуну аутономију универзитета и факултета у његовом саставу и истичући да њихови чланови, имају посебну одговорност да у образовном процесу пренесу знања и развију интелектуалне и моралне вредности студената. Чланови Сената имају уверење неопходности професионалне посвећености, високо моралној свести и савести свих чланова универзитета и факултета, одговорности у раду, понашању и односу према студентима у образовном процесу универзитета и његових факултета.

На основу члана 65. став 7. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), Сенат Универзитета Унион у Београду је на седници одржаној дана 07.03.2023. године усвојио:

КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овај Кодекс професионалне етике (у даљем тексту: Кодекс) прописује скуп правила о дужностима и правима чланова академске заједнице, односно етичких начела, којих се у раду и начину живота морају придржавати сви наставници, сарадници и истраживачи (у даљем тексту: наставници) који обављају наставну, уметничко-наставну и научно-истраживачку делатност у оквиру Универзитета Унион у Београду.

Правила и начела овог Кодекса заснивају се на посебној врсти послова наставника и неопходности остварења високог степена њихове професионалне и моралне одговорности.

Члан 2.

Основни постулати Кодекса, односно наставничке етике су:

- професионална слобода, морална и интелектуална независност од политичких ауторитета и економске моћи било које врсте;
- слобода говора и истраживања;
- истинољубивост, односно откривање и одбрана истине, онако како је наставник схвата и препознаје;
- дијалог и толеранција у односу на туђи став и мишљење;
- међусобно уважавање, поштовање и помагање у наставном, научном, уметничком и истраживачком раду;
- објективност и непристрасност у оцени туђег рада и резултата;
- лични дигнитет, самопоштовање и ауторитет;
- нечињење штете својим радњама или пропуштањем, односно недоприношење настанку штете, било материјалне било нематеријалне;
- осуда негативних појава, посебно непрофесионалности, неодговорности, корупције, мита и свих других облика неморала;
- правичност и избегавање конфликта интереса;
- поштовање људских слобода и права, достојанства људске јединке;
- поштовање туђих научних, уметничких и истраживачких резултата, обавеза да се не присвајају незаслужено туђи резултати и признања;
- обавеза да се непрестано ради на свом стручном, научном и уметничком усавршавању.

2. ОДНОС ПРЕМА ПРОФЕСИЈИ

Члан 3.

Наставници су слободни и одговорни у свом раду, теже откривању истине, истражују и бране онако како је сами виде и схватају. При томе су дужни да:

- унапређују своје знање и компетенцију у складу са највишим стандардима савремене науке и образовног процеса;
- промовишу академске слободе, аутономију Универзитета као институције и интелектуалне и духовне слободе;
- испољавају интелектуално поштење.

Професионална слобода не може бити оправдање за повреду основних права човека, права и достојанства других наставника, студената и других грађана.

Тренутни интереси, било материјални или морални не смеју угрожавати нити компромитовати слободу стварања, истраживачки или стваралачки дух.

3. ОДНОС ПРЕМА СТУДЕНТИМА

Члан 4.

Наставници морају да подстичу слободан, одговоран и озбиљан приступ студирању.

Обавеза наставника је да у процесу преношења знања примењује највише научне, уметничке, стручне, професионалне и етичке стандарде.

Члан 5.

Наставници, као интелектуална елита, воде своје студенте у процесу образовања, односно студирања, они су њихови саветници и сарадници који су одговорни за успостављање међусобног уважавања и поверења, уз поштовање њихове личности и њихових права и слобода.

Члан 6.

Наставник је дужан да у праћењу рада и оцењивању студената примењује објективне, поуздане и проверене, односно уједначене критеријуме.

Дужан је да примењује искључиво параметре релевантне за оцењивање, односно исказано знање, изнете чињенице, стечене вештине и показану способност да усвојена знања примени у пракси.

Члан 7.

У циљу остварења професионалног и моралног односа наставника према студентима забрањено је њихово:

- искоришћавање;
- шиканирање;
- дискриминисање;
- недолично понашање према њима;
- вређање њиховог достојанства;
- злоупотреба било које друге врсте.

4. ОДНОС ПРЕМА КОЛЕГАМА

Члан 8.

Колегијални односи заснивају се на:

- међусобном личном и професионалном уважавању,
- разумевање за личне и професионалне дилеме и проблеме,
- солидарности,
- заједничком формулисању и остварењу специфичних интереса свих наставника Универзитета.

Члан 9.

Наставници Универзитета дужни су да у размени идеја и критика уважавају туђа легитимна мишљења и ставове.

У сучељавању идеја и ставова морају се поштовати личност и научни дигнитет опонента. У колегијалној расправи о научним и истраживачким проблемима могу се супротстављати само научни, уметнички, стручни и професионални аргументи.

Члан 10.

Објективност мора бити једини критеријум вредновања резултата другог наставника или сарадника.

Сарадницима се мора пружити неопходна помоћ у научном и уметничком раду и напредовању, без пристрасности и уз поштовање њихове стваралачке слободе и основних права и слобода.

Члан 11.

Наставници имају право да учествују у раду органа управљања факултета и универзитета и у ваннаставним активностима, односно могу прихватити обавезу оваквог учешћа.

Обавеза наставника и сарадника је учешће у раду стручних органа.

5. ОДНОС ПРЕМА ИНСТИТУЦИЈИ

Члан 12.

Наставници су дужни да својим понашањем и професионалним ангажовањем чувају интегритет Универзитета, радећи по свом најбољем знању, савесно и посвећено, и успостављајући односе са другим појединцима или институцијама уз поштовање правила пристојности, морала и свеукупне културе понашања.

Члан 13.

Наставници су дужни да поштују устројство академске институције, хијерархију наставничких и других звања, овлашћене појединце и органе у институцији.

При томе су слободни да аргументовано критикују устројство, организацију и начин рада институције, рад органа или појединца, као и да предлажу промену правила на којима институција почива.

Члан 14.

Наставници су дужни да обавезе ван универзитета и факултета ускладе са радом и интересима универзитета и факултета у којем су у радном односу.

Наставници су дужни да воде рачуна о могућем сукобу интереса и усклађености својих јавних функција са функцијом наставника на универзитету и факултетима.

Члан 15.

Неприхватљива понашања наставника су:

- лобирање,
- уцене,
- притисци,
- протекционизам,
- сви други облици нечасних утицаја који воде кршењу стручних критеријума и стандарда у обављању научних, уметничких и стручних послова.

6. ОДНОС ПРЕМА ОКРУЖЕЊУ

Члан 16.

Наставници учествују у друштвеном животу као и сви грађани, али су дужни да лични ангажман ускладе са обавезама према студентима, настави и интересима универзитета и факултета.

Када иступају као приватна лица дужни су да избегну стварање утиска да иступају у име својих колега или универзитета и факултета.

Наставници не смеју злоупотребити свој академски статус и ауторитет ради остварења личних, породичних или политичких интереса.

7. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

На понашања и односе чланова универзитета и факултета који нису обухваћени овим Кодексом примењују се правила и начела академских институција.

Ступањем на снагу овог кодекса, престаје да важи Кодекс професионалне етике од 19.02.2009. године.

Овај Кодекс ступа на снагу даном доношења.

Председник Сената
ректор
Универзитета Унион
проф. др Гордана Вукелић